

Fællesfond. Med Hensyn til Indtægterne er det ligeledes foreslaaet, at de tilvebringes ved en Afgift gennem Handelen, som den nuværende Femtedel, hvoraf $\frac{2}{3}$ skulle gaa til Kommunekasserne, og af Resten skulle $\frac{2}{3}$ gaa til Fælleskasserne, $\frac{1}{3}$ til Fællesfonden, hvilket er den nuværende Regel. Hertil er føjet den Bestemmelse, at der skal svares 2 pCt. af de fast ansatte Folk i Handelens eller Administrationens eller Missionens Tjeneste. Men der er tillige truffet den Bestemmelse, at disse 2 pCt. af deres Lønninger skulle svares gennem de forskellige Institutioner, til hvilke de ere knyttede, saaledes at disse ville faa at udrede dem. Med Hensyn til Retsplejen foreslaas det her, at Kommuneraadene skulle fremdeles varetage Arv, Skifte, Ordenens Opretholdelse og have dømmende Myndighed for Forseelser, hvorimod der, da man nu afskaffer de nuværende Forstanderskaber, i Stedet derfor oprettes en blandet Domstol, der bestaar dels af Danske, dels af Grønlændere, og denne blandede Domstol skal dømme i alle Forbrydelser. Alle Grønlændere, som ikke ere i offentlig Tjeneste eller have ministeriel Udnævnelse, skulle fremtidig dømmes udelukkende efter grønlandsk Lov og Sædvane, medens alle Danske og alle de nævnte Undtagelser af Grønlændere blive at dømme efter dansk Lov.

Med Hensyn til Formerne for Statens Tilsyn og hele Administrationens Virksomhed foreslaas det, at man skal have en administrerende Direktør, der sorterer direkte under Indenrigsministeren og har Referat til ham angaaende de forskellige Anliggender, her er Tale om. Det er nødvendigt at sikre Ministeriet en saadan Medhjælp henede, som baade er grønlandskyndig og administrationskyndig, og som til enhver given Tid kan være til Raadighed, saaledes at Afgørelserne ikke skulle trække uforholdsmæssig længe ud. Dette er i Virkeligheden ogsaa blevet anerkendt fra alle Sider i de senere Aar, hvor forskellige Forslag have været under Debat paa dette Omraade.

Herved kommer jeg ind paa det andet Hovedformaal med Lovforslaget, at fastslaa og paabegynde en Adskillelse af Handelsvirksomheden og Administrationen. Man har hidtil lagt overvejende Vægt paa, at Ledelsen af det kongelige grønlandske Direktorat var administrations- og grønlandskyndig. Det har man gjort, fordi man har ment, at hele den stadig voksende administrative Virksomhed krævede det, og

fordi Handelsvirksomheden i Grønland var af en saadan særlig Karakter, at det ikke kunde anerkendes at være nødvendigt at sætte den merkantile Uddannelse i Spidsen som det særlige og vigtigste Krav. Nu har der i Aarenes Løb været flere Kommissioner nedsat til at drøfte dette Spørgsmaal, og man har ogsaa fra disse Kommissioner henstillet til Regeringerne at skaffe Direktoratet merkantil Medhjælp. Jeg hører til dem, der beklage, at de Regeringer, der den Gang havde Ansvaret for Administrationen, ikke fulgte disse Raad og sørgede for, at der kom fornøden merkantil Medhjælp i Direktoratet. Jeg tror, det paa mange Maader havde været gavnligt og heldigt. Det er nødvendigt efter min Mening at faa denne merkantile Medhjælp, særlig af Hensyn til Indkøbet af de Varer, der skulle til Grønland, og af Hensyn til Salget af de Produkter, vi faa fra Grønland, hvor det baade er vor Pligt overfor Grønlænderne og i Statens Interesse, at man sørger for, dels at faa de bedst mulige Varer til rimelige Priser til Udhandel i Grønland, dels de størst mulige Priser, for de Varer, vi modtage fra Grønlænderne.

Jeg har derfor, i den Mening, at det var heldigt, at man ikke blot fik denne Medhjælp, men ogsaa gik over til en Adskillelse af Administrationen og Handelen, den 14. November 1906 nedsat et Udvalg af handelskyndige og Embedsmænd for at overveje disse Forhold, idet jeg udtrykkelig ved Udvalgets Nedsættelse har sagt til dem, at det var min Hensigt at foreslaa en saadan Adskillelse. Dette Udvalg har under 10. Februar, altsaa i Mandags, afgivet sin Betænkning, hvorom man vil finde Udtalelse her i Bemærkningerne, og Udvalget anbefaler stærkt at gaa over til en saadan Deling. Det stiller i øvrigt forskellige Forslag, navnlig om Takstansættelser, og anbefaler ogsaa, at der fastslaaes en Overgangstid, indenfor hvilken Udvalgets forskellige Forslag skulle træde i Virksomhed. Her foreslaas nu af mig, at man skulde underlægge Handelen en merkantilt uddannet Handelschef. Der foreslaas en femaarig Overgangsperiode, og det er min Tanke efter Antagelsen af en saadan Handelschef straks at lægge den Del af Virksomheden ind under ham, som man maa antage, han uden Forberedelse kan varetage, nemlig den Del af Virksomheden, hvor hans merkantile Uddannelse i Særdeleshed kommer ham til Nytte, Salg af Produkter fra Grønland og Indkøb af Varer til Grønland,